

"SUTHEP MODEL"

นวัตกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน

ความนำ

ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่มีผลกระทบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม เศรษฐกิจ การเมืองและความมั่นคง ทุกรัฐบาลจึงกำหนดให้ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาสำคัญระดับชาติ โดยมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด(ปปส.)เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงานและให้ทุกส่วนราชการถือเป็นนโยบายที่จะต้องให้ความร่วมมือดำเนินงาน อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานที่ผ่านมาได้พบว่าการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชนในชุมชนซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรง ในปี 2536 สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด(ปปส.) จึงมีแนวคิดในการใช้ภาคประชาชนเป็นกลไกในการแก้ไขปัญหายาเสพติดระดับชุมชน โดยจัดให้มีการสัมมนาร่วมกันระหว่างภาครัฐองค์กรพัฒนาเอกชน และองค์กรชุมชน เพื่อหาแนวทางและรูปแบบความร่วมมือในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน และจัดทำโครงการเครือข่ายชุมชนในทุกภาคของประเทศประมาณ 150 ชุมชน โดยเป็นโครงการนำร่องระยะ 3 ปีซึ่งผลการดำเนินงานประสบความสำเร็จในระดับที่น่าพอใจ ส่งผลให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด(ปปส.) จัดตั้งสำนักงานประสานและสนับสนุนภาคประชาชนขึ้น¹ เพื่อทำหน้าที่เป็นหน่วยงานในการประสานและสนับสนุนการดำเนินงานของเครือข่ายภาคประชาชนและองค์กรชุมชน โดยคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติงบประมาณสนับสนุนในรูปแบบงบเงินอุดหนุนและมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด(ปปส.) เป็นผู้พัฒนาระบบการบริหารงบประมาณและกำหนดแนวทางสนับสนุนภาคประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน

เนื่องจากสถานการณ์ปัญหายาเสพติดมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ขณะเดียวกันการเปลี่ยนนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของรัฐบาลแต่ละชุด ได้ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน ประกอบกับได้มีการถ่ายโอนภารกิจด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนประสบปัญหาและอุปสรรคอย่างยิ่งทั้งด้านงบประมาณ และการประสานการดำเนินงานระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเครือข่ายภาคประชาชน เนื่องจากความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหายาเสพติดต่างกันและขาดการประสานแลกเปลี่ยนหรือเชื่อมโยงข้อมูล ความรู้ ความคิดระหว่างกัน รวมทั้งแต่ละภาคส่วนมีวิถีคิดและมุมมองเกี่ยวกับปัญหายาเสพติดต่างกันและไม่มีพื้นที่หรือช่องทางที่จะ

¹ ต่อมาได้ปรับสถานภาพหน่วยงานเป็น “มูลนิธิภูมิพลังชุมชนไทย (มภท.)”

ก่อให้เกิดการบูรณาการวิถีคิดและวิถีปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดร่วมกัน แต่ละภาคส่วนจึงมุ่งทำงานในส่วนของตน ซึ่งการปฏิบัติของแต่ละหน่วยงานในหลายครั้งได้ก่อให้เกิดเป็นชนวนความขัดแย้งระหว่างหน่วยงานและบุคลากรต่างหน่วยงานทั้งที่ต่างก็มีเป้าหมายเดียวกันในการปฏิบัติงาน ซึ่งสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนดังกล่าว จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการทบทวนเพื่อปรับปรุงแก้ไขและพัฒนากระบวนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้เกิดประสิทธิผล

การพัฒนากระบวนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน

นักวิจัยโครงการศูนย์บริการวิชาการและพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และเจ้าหน้าที่ชมรมสร้างเสริมภาคประชาสังคมเชียงใหม่² จึงได้ร่วมกันศึกษาและสังเคราะห์สถานการณ์ปัญหายาเสพติดในระดับชุมชนและสภาพปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในกระบวนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยพบว่า

- การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและการพัฒนาที่มุ่งเน้นด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และการบริการโดยขาดความใส่ใจด้านสังคม วัฒนธรรม และการพัฒนาจิตใจ ทำให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวอ่อนแอลง เด็กและเยาวชนถูกผลักจากครอบครัวไปเป็นภาระของสถานศึกษา ระบบความสัมพันธ์ของคนในชุมชนเปลี่ยนไปจากการยึดถือผู้อาวุโสไปสู่การยึดถือตำแหน่งหน้าที่หรือสถานภาพทางสังคม ส่งผลให้ชุมชนขาดความเข้มแข็ง ขาดผู้นำทางจิตวิญญาณที่จะเป็นศูนย์รวมความผูกพัน ความสามัคคี และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของคนในชุมชน
- สถานการณ์ปัญหายาเสพติดมีการขยายตัวและเพิ่มความรุนแรงมากขึ้นทั้งในระดับชุมชนและประเทศ ขบวนการค้ายาเสพติดขยายตัวอย่างรวดเร็วและรุกคืบเข้าสู่ประชากรวัยเยาว์ซึ่งยังขาดวุฒิภาวะและทักษะในการป้องกันตนเอง
- หน่วยงานภาครัฐส่วนใหญ่ขาดความพร้อมทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ และเครื่องมือสนับสนุนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ขณะที่กลไกการประสานการดำเนินงานและการปฏิบัติงานระหว่างภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องยังขาดประสิทธิภาพทำให้ไม่สามารถบูรณาการการทำงานร่วมกันได้ ส่งผลให้การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดไม่มีประสิทธิผลเท่าที่ควรทั้งที่รัฐได้ใช้จ่ายงบประมาณไปเป็นจำนวนมาก
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องรับการถ่ายโอนภารกิจการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยขาดการเตรียมความพร้อมทั้งด้านบุคลากร ข้อมูล ความรู้ และกระบวนการดำเนินงาน ทำให้ไม่สามารถขับเคลื่อนการปฏิบัติงานป้องกันและแก้ไขยาเสพติดในชุมชนให้เกิดผลประสิทธิผลได้

² ก่อนปี 2555 คือ มูลนิธิภูมิพลังชุมชนไทย สาขาภาคเหนือตอนบน

- ภาคประชากรซึ่งเป็นผู้ได้รับผลกระทบจากปัญหาสาเหตุดังกล่าวโดยตรงและมีความพยายามที่จะสร้างเครือข่ายการปฏิบัติงานป้องกันและแก้ไขปัญหาสาเหตุดังกล่าวในชุมชน ยังไม่ได้รับการสนับสนุนการปฏิบัติงานจากภาครัฐอย่างที่เราควรจะเป็น ทั้งยังไม่ได้รับการรับรองสถานะการเป็น “หุ้นส่วน” ในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาสาเหตุดังกล่าว

การที่สถานการณ์ปัญหาสาเหตุดังกล่าวเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้โครงสร้าง กลไก และกระบวนการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาเหตุดังกล่าวที่ขาดความยืดหยุ่นไม่สามารถปรับตัวได้ทันกับสถานการณ์ปัญหาที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องปรับกระบวนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาสาเหตุดังกล่าวในชุมชนให้มีความยืดหยุ่นสามารถปรับตัวเพื่อรองรับสถานการณ์ปัญหาที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ กระบวนการดำเนินงานจะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ซึ่งจากการทบทวนสถานการณ์ปัญหาในการดำเนินงานของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง พบว่า ทุกหน่วยงานและทุกภาคส่วนที่ปฏิบัติงานต่างประสบปัญหาเดียวกัน คือ การขาดศักยภาพและความพร้อมในการดำเนินงาน ขณะที่บุคลากรของทุกหน่วยงานต่างมีความมุ่งมั่นเดียวกันคือ การแก้ไขปัญหาสาเหตุดังกล่าว ดังนั้น การสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นและการร่วมกันกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะช่วยให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติงานป้องกันและแก้ไขปัญหาสาเหตุดังกล่าวอย่างบูรณาการ

นักวิจัยโครงการศูนย์บริการวิชาการและพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สถาบันวิจัยสังคม และเจ้าหน้าที่ชมรมสร้างเสริมภาคประชาสังคมเชียงใหม่ จึงได้เลือกพื้นที่ตำบลสุเทพเป็นพื้นที่ศึกษาเพื่อพัฒนาตัวแบบการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนอย่างบูรณาการ ทั้งนี้ เนื่องจากพื้นที่ตำบลสุเทพเป็นพื้นที่ที่มีรายงานระบุว่า มีสถานการณ์ปัญหาสาเหตุดังกล่าวรุนแรง นอกจากนี้ ตำบลสุเทพยังมีความสำคัญในฐานะที่เป็นที่ตั้งของวัดพระบรมธาตุดอยสุเทพวรวิหาร ซึ่งเป็นศาสนสถานสำคัญของจังหวัดเชียงใหม่และภาคเหนือ ทั้งยังเป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อีกด้วย โดยการศึกษาและพัฒนาตัวแบบการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนอย่างบูรณาการ ใช้วิธีการจัดประชุมตัวแทนจากทุกภาคส่วนในพื้นที่ตำบลสุเทพรวมทั้งกลุ่มประชากรที่ถูกระบุว่าเป็นกลุ่มผู้สร้างปัญหายาเสพติดในชุมชน โดยการประชุมได้เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหาในชุมชน และร่วมกันค้นหาสาเหตุ แนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว รวมทั้งกำหนดผู้รับผิดชอบการดำเนินงาน

ข้อมูล ความรู้ ความเข้าใจ ที่เกิดขึ้นจากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการระดมความคิดเห็นในการจัดประชุมหลายครั้งรวมทั้งการจัดค่ายกิจกรรม นักวิจัยโครงการศูนย์บริการวิชาการและพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สถาบันวิจัยสังคม และเจ้าหน้าที่ชมรมสร้างเสริมภาคประชาสังคมเชียงใหม่ ได้สังเคราะห์และพัฒนาเป็นตัวแบบการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนอย่างบูรณาการ

ซึ่งนับว่าเป็น “นวัตกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชน” ที่พัฒนาขึ้นโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในตำบลสุเทพและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดเชียงใหม่ โดยตัวแบบ(Model)ดังกล่าวประกอบด้วย

- 4 S คือ Support , Stimulate , Share , Stake holder
- 2 U คือ Understand , Unlimited
- 2 T คือ Team , Transfer
- 2 H คือ Holistic , Hub
- 4 E คือ Education , Encouragement , Enforcement , Evaluation
- 3 P คือ Participatory , Plerning(Playing + lernning) , Promotion

เพื่อให้เข้าใจได้ง่าย ๆ จึงเรียกตัวแบบ(Model) การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชนอย่างบูรณาการที่พัฒนาขึ้นนี้ว่า “SUTHEP MODEL(สุเทพโมเดล)” ซึ่งตัวแบบนี้จะใช้ติดตั้งและดำเนินงานในชุมชนต่าง ๆ ของจังหวัดเชียงใหม่ตั้งแต่ปี 2556 เพื่อประเมินผลการใช้งาน

SUTHEP MODEL (สุเทพโมเดล) นวัตกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชน

สุเทพโมเดล (SUTHEP MODEL) หรือป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด เกิดจากการผนวกแนวความคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน และแนวความคิดการกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าด้วยกันภายใต้หลักเมตตาธรรมและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง SUTHEP MODEL (สุเทพโมเดล) มีองค์ประกอบ รูปแบบ และวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

องค์ประกอบ	รูปแบบและวิธีการดำเนินงาน				
ผู้รับผิดชอบหลัก	S	Stimulate	Support	Share	Stake holder
ผู้ร่วมดำเนินงาน	U	Understand	Unlimited		
กระบวนการปฏิบัติงาน	T	Team	Transfer		
กระบวนการจัดการ	H	Holistic	Hub		
เครื่องมือในการปฏิบัติงาน	E	Education	Encouragement	Enforcement	Evaluation
กลไกการทำงาน	P	Participatory	Plerning	Promotion	

เนื่องจากสถานการณ์ปัญหาเสพติดได้แผ่ขยายไปทั่วทุกพื้นที่ ทุกหน่วยงาน และทุกกลุ่มประชากร ดังนั้น SUTHEP MODEL (สุเทพโมเดล) จึงถูกออกแบบให้สามารถนำไปปรับใช้ได้ในทุกชุมชน หน่วยงาน องค์กร ฯ โดยผู้รับผิดชอบหลักหรือที่มักจะเรียกว่า “เจ้าภาพหลัก” อาจจะเป็นหน่วยงาน องค์กร สถานศึกษา สถานประกอบการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(หากทำในพื้นที่ปกครองส่วนท้องถิ่น)ฯ โดยแต่ละองค์ประกอบ จะมีรูปแบบและวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

1. ผู้รับผิดชอบหลัก มีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงาน

- Stimulate คือ มีบทบาทในการกระตุ้นและปลุกเร้าให้ทุกภาคส่วนเกิดการรับรู้ เกิดความสนใจ ความตระหนัก และตื่นตัวในการจัดการปัญหาเสพติดที่เกิดขึ้นในพื้นที่
- Support คือ ทำหน้าที่สนับสนุนทรัพยากรและการอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดให้แก่ทุกภาคส่วน
- Share คือ ทำหน้าที่แบ่งปันข้อมูล ข่าวสาร ความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหา และกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดการรับรู้และความเข้าใจที่ตรงกัน ในการจัดการปัญหาเสพติด
- Stake holder คือ เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้-ส่วนเสียและทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาเสพติด

2. ผู้ร่วมดำเนินงานหรือผู้ขับเคลื่อนงาน ได้แก่ บุคลากรทุกฝ่าย เช่น เจ้าหน้าที่หน่วยงาน อาสาสมัคร จิตอาสา นักวิชาการ เยาวชน ประชาชน ฯลฯ ซึ่งจะมีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานแตกต่างกันตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายหรือความถนัด ทั้งนี้การทำงานจะต้องมีความเข้าใจใน 2 ประการ คือ

- Understand คือ มีความเข้าใจสถานการณ์และสภาพปัญหาเสพติด มีความเข้าใจบริบทชุมชน มีความเข้าใจในบทบาทภารกิจของแต่ละคน และแต่ละภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง
- Unlimited คือ ต้องสามารถก้าวพ้นข้อจำกัดในการทำงานทั้งด้านงบประมาณ ด้านภารกิจประจำ ด้านเวลาทำงาน ที่สำคัญคือ ทศนคติเชิงลบต่อตัวบุคคลและหน่วยงาน

3. กระบวนการปฏิบัติงาน เนื่องจากปัญหาเสพติดเป็นปัญหาที่มีความเชื่อมโยงกับทั้งปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคม ฯ นอกจากนี้ ปัญหาเสพติดยังมีการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์อยู่ตลอดเวลา ดังนั้น การแก้ปัญหายาเสพติดให้ประสบความสำเร็จจึงจำเป็นต้องแก้ไข ปัญหาที่สัมพันธ์เชื่อมโยงไปพร้อม ๆ กัน การดำเนินงานจึงไม่สามารถดำเนินงานโดยลำพังคนเดียวหรือหน่วยงานเดียว หากแต่จะต้องทำงานร่วมกันและบูรณาการการทำงานร่วมกันหลาย

ฝ่าย และต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง กระบวนการปฏิบัติงานป้องกันและแก้ไขปัญหาสาเหตุตึงตึงต้องมีรูปแบบและวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

- Team คือ กระบวนการปฏิบัติงานป้องกันและแก้ไขปัญหาสาเหตุตึงตึงจะต้องทำงานกันเป็นทีมเพื่อให้ทันกับสถานการณ์ปัญหาที่เปลี่ยนแปลงและสอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น
 - Transfer คือ การถ่ายทอดหรือส่งต่อความรู้ ความคิด ความเข้าใจและประสบการณ์ จากการทำงานให้แก่ผู้ร่วมงาน และผู้ที่จะสานต่อภาระงาน เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน และเกิดความยั่งยืนในการดำเนินงาน
4. กระบวนการจัดการ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเกิดปัญหาสาเหตุตึงตึงในระดับบุคคลและชุมชน มีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับทั้งปัจจัยภายในและภายนอกตัวบุคคล และปัจจัยภายในและภายนอกชุมชน กระบวนการจัดการปัญหาสาเหตุตึงตึงต้องจัดการทุกมิติอย่างบูรณาการและจำเป็นต้องมีศูนย์กลางการประสานการปฏิบัติงาน กระบวนการจัดการปัญหาสาเหตุตึงตึงต้องมีรูปแบบและวิธีการดำเนินงาน ดังนี้
- Holistic คือ มีการจัดการแบบองค์รวม โดยจัดการทั้งด้านกาย จิต สังคม ครอบครัวยุทธศาสตร์ ชุมชน ฯ
 - Hub คือ มีศูนย์กลางการบริหารจัดการและประสานงาน
5. เครื่องมือในการปฏิบัติงาน เพื่อให้การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาสาเหตุตึงตึงเกิดประสิทธิภาพและมีความยั่งยืน เครื่องมือสำคัญในทุกกระบวนการของการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาสาเหตุตึงตึงในชุมชนอย่างบูรณาการ คือ
- Education คือ ให้การศึกษา การสร้างความรู้ การพัฒนาความคิดและทักษะในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาเหตุตึงตึงแก่ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุตึงตึง
 - Encouragement คือ การสร้างพลังและความเข้มแข็งทางจิตใจ การแก้ไขปัญหายาเสพติดมักจะเห็นสัมฤทธิ์ผลได้ยากหรือใช้เวลานาน ผู้ที่ปฏิบัติงาน รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุตึงตึง จึงมักเกิดความท้อถอยหรือเสียกำลังใจในการต่อสู้กับปัญหา การสร้างพลังและความเข้มแข็งทางจิตใจจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง
 - Enforcement คือ การใช้กฎหมาย ข้อบังคับหรือมาตรการทางสังคมในการบังคับหรือกดดัน เนื่องจากสาเหตุตึงตึงเป็นสิ่งผิดกฎหมาย ดังนั้น กฎหมาย ข้อบังคับหรือมาตรการทางสังคม จึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่สามารถนำมาใช้ในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาสาเหตุตึงตึงได้ กรณีที่มีความจำเป็น
 - Evaluation คือ การประเมินผล เพื่อที่จะทราบถึงสัมฤทธิ์ผล ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาสาเหตุตึงตึง ในทุกกระบวนการ

ปฏิบัติงานจึงควรจะมีการประเมินผลการปฏิบัติเพื่อที่จะสามารถปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานให้เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น

6. กลไกการทำงาน การแก้ปัญหาในประเด็นที่มีความซับซ้อน และยุ่งยาก จำเป็นต้องใช้กลไกการทำงานที่จะช่วยให้ผู้ทำงานได้เกิดความตื่นตัวและความตระหนักถึงคุณค่าของการทำงาน ดังนั้น การพัฒนาตัวแบบการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนอย่างบูรณาการ หรือ SUTHEP MODEL (สุเทพโมเดล) จึงให้ความสำคัญกับกลไกการทำงานที่ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานได้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาความคิด จิตใจ กล่าวคือ

- Participatory คือ การให้ทุกคน ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม
- Plearning คือ การเรียนรู้อย่างสนุกและเพลิดเพลิน ซึ่งมาจากหลักการทำงานด้วยความสนุกสนาน เพลิดเพลิน (playing) และได้รับประสบการณ์ที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ เกิดความรู้ และการพัฒนาความคิด (learning)
- Promotion คือ การสร้าง การสนับสนุนและการส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดมีขวัญ กำลังใจ และความตระหนักถึงคุณค่าของตนเอง จากการทำเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน